HOLA PERU 2008

ve fotografiích Bohuslavy Šenkýřové

LIDÉ V PERU

První měsíc v kalendáři věnuji Peruáncům. Miliónům živých i těm, kteří zahynuli při zemětřesení v srpnu loňského roku. Těch čtyřistapadesát bodů natištěných vedle titulku na obálce symbolizuje čtyři sta padesát ztracených lidských životů. Země utrpěla strašlivou ránu. Přesto věřím, že se z ní brzy vzpamatuje v duchu sloganu, který jsem četla na letišti v Limě, když jsem Peru tři dny před katastrofou opouštěla:
„Dokonalejší může být moje Peru – učí se, rozkvétá, směřuje kupředu, získává úctu i vítězí – rozvážně a pokorně."
Hodně štěstí, lidé v Peru!

THE PEOPLE OF PERU

The first month of the year is dedicated to the Peruvians; both those that died during last year's earthquake in August and those that remained. The front page shows four hundred and fifty points which represent symbolic monuments for the casualties. The country has suffered immensely. However, in the spirit of a slogan that I read at the airport as I was leaving Peru three days before the earthquake, I believe it will soon recover:
"My Peru can strive for self-perfection – it is able to learn, increase its value, make progress, gain recognition – and win – in a process both thoughtful and humble."
I wish you the best of luck, the people of Peru!

LIMA

Obrovská osmimilionová metropole je domovem pro bohaté, ale i útočištěm pro ty, kteří jsou chudí jako kostelní myši. Do metropole přicházejí lidé z celé země a doufají, že v ní naleznou štěstí. V průvodci jsem četla, že město postrádá atmosféru. Nevěřte tomu!
Lima tančí a zpívá. Mystická v náboženských procesích, aristokratická v pochodech stráží u královského paláce, plebejská v denním životě svých obyvatel. Hrůza zemětřesení ustupuje, královská kapela hraje stejně jako dřív El condor pasa o symbolu svobody a naděje, které se na křídlech ptáka vznášejí nad městem.

LIMA

A huge eight-million metropolis, Lima is the home of the rich but also those seeking refuge from poverty. People from all corners of the country are coming to the city in search of happiness. The guide book told me Lima lacked atmosphere. Don't believe it! It's alive with song and dance. Mystical in its religious ceremonies, aristocratic – as in the march of the guards by the royal palace, and plebeian in the every-day life of its inhabitants, Lima has many different faces. The shock of the earthquake is slowly fading while the royal band continues to play El Condor Pasa, the symbol of freedom and hope rising above the city on the wings of the bird.

PISCO

Před zemětřesením místo nepříliš známé, proslulé jsou spíše přírodní rezervace Paracas s ostrovy Ballestas v jeho blízkosti. Teď o něm ale vědí všichni, bohužel hlavně proto, že bylo zemětřesením ze tři čtvrtin zničeno. 15. srpna 2007 navečer krátce před osmou místního času při mši Nanebevzetí Panny Marie zemřelo v troskách tohoto kostela během dvou minut skoro 200 lidí. V jedné místní restauraci jsem poprvé v životě ochutnala mate de coca. Čaj z koky dodává sílu a zlepšuje náladu. Kolik litrů bych ho ale musela vypít, aby zahnal hrůzné pomyšlení na ty, kteří zahynuli pod řítící se klenbou chrámu.

PISCO

Pisco was virtually unknown before the earthquake. All the fame was reserved for the nearby Paracas natural preserve including the Ballestas islands. It has become more famous but unfortunately only because of its near destruction in the catastrophe. 15th August 2007, shortly before eight o'clock in the evening local time during a mass for the Ascension of the Virgin Mary almost 200 people have perished in the ruins of the church. I sampled mate de coca for the first time in my life in one of the local restaurants. Tea made from coca is supposed to give you strength and cheer you up. I'm not sure I could drink enough to get rid of the terrible visions of those underneath the rubble.

PARACAS

Národní park Paracas je fascinujícím místem na pobřeží Pacifického oceánu. Neskutečné scenérie vytvářejí skály, voda a jejich fauna i flóra. Hlavním způsobem obživy je rybolov. Kdo chce, může se šplhat po skalách nebo chytat kraby na oceánském pobřeží. Okolní pevnina je poušť. Ta často přináší písečné bouře, kterými musíte projet jako já při návratu do městečka Paracas, zaplaveného při zemětřesení čtyřmetrovými vlnami tsunami ...

PARACAS

The Paracas National Park is a fascinating place on the shores of the Pacific Ocean. Comprised of rock, water and the flora and fauna, the scenery is quite spectacular. The main source of living is fishing. If you're so inclined you can like me climb rocks and catch crabs on the beach. The surrounding land is a desert bringing frequent sandstorms. I drove through one on the way back to Paracas, a town flooded by four-meter-high tsunami waves during the earthquake.

BALLESTAS

Toto ostrovní království nejrůznějšího ptactva nelze nenavštívit a je dobré vybavit se na tu výpravu léky proti mořské nemoci – dostupné je totiž pouze na palubě lodi. Z oceánu ostrovy vystupují skalisky obsypanými ptačími koloniemi – sul, kormoránů, racků, pelikánů, ale i tučňáků, obklopených v příboji stády mořských lvounů a hejny delfínů. Ty a ještě spoustu dalších živočichů jsem pozorovala během téměř hodinové plavby a asi bych tu podívanou vydržela mnohem déle. I přes lezavou větrnou zimu a tím pádem i vcelku jisté riziko nachlazení, to stálo za to. Třešničkou na dortu byl „Candelabr", mohutný ornament vtesaný do skály, který údajně sloužil rybářům k lepší orientaci při návratu do přístavu..

BALLESTAS

You just have to visit this island bird paradise. Ballestas is only approachable by sea so don't forget to bring sea-sickness medicine. The islands' rocks rise above the ocean waves covered with various bird colonies such as gannets, cormorants, seagulls, pelicans, but also penguins swimming around in the sea with packs of seals and dolphins. I observed the creatures as well as some others during a one-hour boat ride. I could probably watch such a spectacle for much longer. Despite running the risk of catching a cold because of the omnipresent windy chill, it was all worth it. A huge monument carved into a rock, "The Candelabr", was the proverbial icing on the cake. Supposedly, it was used by fishermen as an orientation point when returning to the port...

ICA

Asi tři sta kilometrů jižně od Limy, obklopeno pouští, leží toto malebné koloniální městečko, známé svými vinicemi a pálenkami (tzv. pisco). Více než sedět u sklenice ohnivého nápoje mě zlákala procházka písečnými dunami. V Ice vám povědí tradiční příběh o čarodějce hodné a čarodějnici zlé a hned vám i ukáží jejich podobizny. Já jsem se mohla pyšnit titulem čarodějka karamelová, jako taková milována hlavně dětmi. Nikoliv nezištně. To důstojenství mě stálo tři kila rozdaných bonbonů.
Také městečko Ica bylo zasaženo zemětřesením. Kdes byla, hodná čarodějko…?

ICA

This small, picturesque, colonial town known for its vineyards and spirits (known as pisco), lies some three hundred kilometers south of Lima. Rather than sitting down with a glass of firewater, I wandered off to the sand dunes. There is a traditional story told around Ica of the good and bad witch, including their portraits. I was lucky enough to be branded the title of the caramel witch – and as such loved especially by children, which wasn't entirely selfless. The honor cost me three kilos of sweets handed out.
The earthquake came to Ica too. Where were you the good witch...?

NASCA

Unikátní místo s obrovskými geoglyfy je jednou z největších záhad Peru. Kdo by si to nechal ujít?! Po hodinách čekání, až se rozplynou mraky, jsem se konečně mohla na palubě malého motorizovaného „kondora" vznést mezi oblaka, abych po několika vývrtkách, zatáčkách, klesáních a stoupáních začala přemýšlet, že jsem možná udělala chybu. Necelá hodina letu patří k mým životním výkonům, a pokud jde o tělesnou intenzitu prožitku, předčí svým způsobem i výstup na Machu Picchu. Monumentální kontury zvířat a geometrických vyobrazení táhnoucích se do stakilometrových ploch mě ovšem ohromily přesto, že jsem nad nimi létala s žaludkem v krku a se zkaleným zrakem.

NASCA

A truly unique place with massive geoglyphs is one of the greatest mysteries of Peru. Who would miss out?! On board of a small motorized "condor", I finally took off for the skies having waited several hours for good weather. Following numerous twists and turns, falls and jumps of the aircraft, I thought I might have made a mistake. The hour flight is one of my life's premium achievements. In intensity, the experience exceeds the ascent to Machu Picchu. The monumental animal outlines and geometric images covering areas of hundreds of kilometers have left me amazed despite my clouded eyesight and wobbly stomach.

AREQUIPA

Úžasné místo! Tzv. Bílé město nacházející se v nadmořské výšce 2325 metrů je obklopeno vulkány Chachani s vrcholy čnícími nad ním ještě o necelých čtyři tisíce metrů výše – El Misti (5822) a Pichu Pichu (5571). Mnozí Peruánci si myslí, že se tak nejmenuje díky barvě zdí, způsobené vulkanickou horninou sillar, ale proto, že v něm po objevení Španěly žili hlavně „bílí". Já zde zažila „tragédii" i osobní vítězství. Italští přátelé onemocněli a museli se vrátit do Limy. Dokážu sama zdolat Machu Picchu? Zvládnu Cusco v nadmořské výšce 3500 m? Jasně, věřím si! A kdyby přišla krize, měl by pomoci mate de coca.

AREQUIPA

An incredible place! The so-called White City lies 2325 meters above the sea level. It is surrounded by Chachani volcanoes whose peaks tower above it at 5822 meters (El Misti) and 5571 (Pichu Pichu). Many Peruvians believe that the city wasn't named for the colour of its walls caused by sillar, the volcanic rock, but because of its predominantly white inhabitants following the Spanish conquest. I experienced both "tragedy" and personal success. My Italian friends fell ill and had to return to Lima. Will I be able to scale Machu Picchu alone? Will I be ready for Cusco 3500 meters high? Sure, I believe in myself! And if crisis comes, mate de coca should help.

CUSCO

Navzdory času i pokroku si nejstarší město kontinentu zachovalo svérázný genius loci spojující mystickou atmosféru dob dávno uplynulých s pestrým koloritem, vytvářeným především svéráznou módou současných obyvatel. Většina z nich je indiánského původu, mnohé zbytky budov a linie ulic pamatují dobu Inků. Všude vlají peruánské červenobílé prapory, ale také duhové vlajky Inků. Šourám se městem a nasávám objektivem aparátu slovy nesdělitelnou atmosféru. U kostela San Francisco „spadl z kříže" živý Kristus. Že by nějaké znamení? Dostavují se první příznaky horské nemoci – smrkám krev, k tomu úporná migréna… Preventivně zvyšuji dávku mate de coca.

CUSCO

Despite time and advancement, the oldest city on the continent has managed to keep its distinctive genius loci combining the mystical atmosphere of the time long gone and the bright milieu created mainly by the characteristic fashion of today's inhabitants. Most of them are native Indians. Many street lines and building remnants remember the days of the Incas. Everywhere I look I see red and white Peruvian standards but also rainbow flags of the Incas, fluttering in the wind. I walk along the city streets to soak up the atmosphere that cannot be described in words. The living Christ has "fallen off the cross" by the San Francisco church. Is it a sign? I'm registering the first symptoms of altitude sickness – nose-bleeding and a severe headache...I better increase the mate de coca dosage.

CESTA Z CUSCO NA MACHU PICCHU

Mělo to být tři a půl hodiny pohodového cestování vlakem po trati kopírující mezi velehorskými velikány světoznámou Camino Inka – Cestu Inků. Já to však neměla tak jednoduché. Zaplacenou jízdenku jsem nedostala včas, a tak stíhám vlak, který mi ujel, pronajatým autem, řítícím se stovkou cestou necestou. Bůh suď, čím jsem urazila bohy dávných Inků, ale nejspíše z jejich vůle vlak, který jsem dohonila sto kilometrů před cílem, zkolaboval a nabral dvouhodinové zpoždění. Ještě před několika lety bych vystoupila a podobně jako mnozí jiní cestovatelé pokořila vrchol Machu Picchu pěšky. Na zdolávání vrcholů tímto způsobem už ale nemám věk. Konec konců, ty dvě hodiny byly nakonec příjemně stráveným časem s hledáčkem foťáku u oka.

ON ROAD FROM CUSCO TO MACHU PICCHU

It should have taken three and a half hours of steady train ride twisting through the famous Camino Inca – Inca road in the middle of the mountains. However, it wasn't as easy as that. I didn't get my pre-paid ticket on time and had to catch the train with a hired car racing through the local roads at high speeds just to miss the departure anyway. God knows what I've done to offend the Inca gods. It could have been divine intervention though that caused the train to break down momentarily some hundred kilometers before the destination just when I'd finally caught up with it. Only a few years ago, like many other explorers, I would have got off and reached Machu Picchu on foot. At my age, however, I admit I enjoyed the two hours delay and spent it well observing life around me through the camera lens.

MACHU PICCHU ALIAS STARÝ VRCHOL

Victoria! Navzdory všem překážkám jsem dosáhla vysněného cíle. Chráněn čtyřmi horskými štíty, uprostřed bujné vegetace, leží komplex chrámů, paláců a observatoří Machu Picchu. Objekty kolem velkého náměstí, Chrám Slunce – nejvyšší bod určený pro oslavu kultu Slunce – a mnoho desítek dokonale architektonicky zpracovaných budov vytvářejí kulisy mysteriózního prožitku, kdy cítím, že se moje mysl jakoby ocitá mimo realitu. I když se kolem pohybují stovky turistů, já vnímám jen neskutečný klid. To místo doopravdy vyzařuje obrovskou energii, nejvíce v blízkosti ohromného megalitu. Machu Picchu je jedním z nejzáhadnějších a nejmystičtějších míst na světě, vyvolávajícím tisíce otázek, které zůstávají bez odpovědí.

MACHU PICCHU AKA THE OLD PEAK

Victory! Despite all the setbacks, I have reached my dream target. Secure in between four mountain peaks, in the middle of thick vegetation, lies the temple, palace and observatory complex of Machu Picchu. Objects within the grand square, the Temple of the Sun – the highest point dedicated to the celebration of the Sun – and dozens of architecturally perfect buildings create an environment of mystical nature. I felt as if my mind existed outside of reality. I could only sense deep peace despite the hundreds of tourists all around me. This place really does radiate vast amounts of energy, especially near the massive megalith. Machu Picchu is one of the most mysterious and mystical places on Earth. It raises thousands of questions left without answers.

TRUJILLO

Necelých šest set kilometrů severně od Limy leží na pobřeží Pacifiku třetí největší město Peru. Pitoreskní a trochu frivolní je toto architektonické ohlédnutí za koloniálními časy, plné života, ochoty k zábavě a bezstarostnosti připisované hispánské letoře a vyjadřované populárním slovem – mañana, později. Poblíž leží mnoho významných památek z dob předcházejících říši Inků, např. ruiny města Chan Chan v údolí Moche, Chrámy Slunce a Měsíce, jakož i archeologický komplex El Brujo (šaman) s posvátnými pyramidami. Život národů, které nám tyto stopy své dávné existence zanechaly, je stále obestřen rouškou tajemství. Mlčí mumie, nic neprozradí ani prastaré psí plemeno …

TRUJILLO

On the coast of the Pacific Ocean, some six hundred kilometers north of Lima, lies the third largest city in Peru. It is a picturesque and a bit frivolous architectural look-back to the colonial times full of life, fun, and carefree attitude credited to the Hispanic character best described with the popular word – mañana, later. Nearby is a number of important sights pre-dating the Inca culture. We can see, for example, the ruins of the Chan Chan city in the Moche valley, the Temple of the Sun and the Moon, or the archeological complex of El Brujo (shaman) with sacred pyramids. The life of the civilizations that left us these trails of their existence is still covered with the veil of mystery. The mummies are silent; not even the ancient dog breed will reveal anything...

PERU

Hlavní město: Lima
Rozloha: 1 285 220 km²
Počet obyvatel: 28 409 897
Hustota zalidnění: 22.1 lidí na km²

Státní zřízení: pluralitní prezidentská republika
Časové pásmo: GMT-5
Nezávislost od: 28. 7. 1821 (od Španělska)
Měna: nový sol =100 centimů

Úřední jazyk: španělština
Rozloha vodní plochy: 5 220 km²
Rozloha pevniny: 1 280 000 km²
Délka hranic: 5 536 km

PERU

Capital city: Lima
Area: 1 285 220 km²
Population: 28 409 897
Density of population: 22.1 / km²

Goverment: Constitutional republic
Time zone: GMT-5
Independent since: 28. 7. 1821 (from Spain)
Currency: new sol =100 centim

Official language: Spanish
Water area: 5 220 km²
Land area: 1 280 000 km²
Border length: 5 536 km

HOLA PERU!

Kalendář pro rok 2008 vznikl jako bezprostřední reakce na zemětřesení, které postihlo Peru v srpnu 2007, jen tři dny po mém odletu z Limy do Buenos Aires. Jsou to zvláštní smíšené pocity – beznaděj a zoufalství z tragické ztráty lidských životů, ale zároveň i osobní úleva. Naproti hotelu, kde jsem před deseti dny spala, pohřbil zřícený kostel pod svými troskami téměř dvě stě lidí. Silnice Panamericana, po které jsem se několik dní přemisťovala na jih, je zničená. Místa na pobřeží oceánu, kde jsem pozorovala rybáře a ptáky, zaplavily vlny čtyřmetrové tsunami. Dost možná, že ani někteří lidé, se kterými jsem se setkala, již nežijí... A já žiji, šťastně uniknuvší nebezpečí, jen o vlásek, o pár hodin, na rozdíl od těch, kteří takové štěstí neměli.
Třistakrát v průběhu pouhých dvou minut se země otřásla silou téměř osmého stupně Richterovy stupnice. Neexistuje možnost jak této katastrofě čelit. Jste jen bezmocný člověk, který se v takový okamžik musí sklonit a trpně snést, co mu Madre Terra přichystá. Peru, země hrdých Inků, je ale zvyklá na rány osudu a já věřím, že s pomocí lidí a zemí, kterým její osud není lhostejný, překoná i tuto zkázu.
Letošní kalendář tedy je nejen obrazovou návštěvou krásné země a jejích skvostů, ale i dokumentem zachycujícím místa, která už kvůli jejich zkáze nikdo nikdy nespatří taková, jako byla před zemětřesením. Zavedu vás nejen do mysterióznich míst, jakým je například Machu Picchu, jeden z novodobých divů světa, ale i tam, kde se během okamžiku zázračná díla lidských rukou změnila v ruiny a stejně jako kamenné zdi skončily v troskách i lidské životy – osudy jednotlivců i celých rodin a lidských komunit, jejichž alespoň částečná regenerace se bez pomoci druhých neobejde.
Pokud patříte mezi ty, kteří nejsou lhostejní a pomáhají potřebným, ať už jsou v Peru nebo v některé africké či asijské zemi, děkuji vám i jejich jménem. Ale nezapomínejte, že lidé, kteří tak či onak potřebují podporu svých bližních, jsou i tady, mezi námi.
Vysoká škola finanční a správní má zřízený stipendijní fond pro handicapované studenty, kterým získání vysokoškolského vzdělání dává šanci kvalitnějšího života. Pokud se k nám svými příspěvky do tohoto fondu připojíte, poznáte, že stará pravda, totiž že dávat je mnohem krásnější, než brát, stále platí.

HOLA PERU!

The 2008 calendar originated in direct response to August's earthquake, striking Peru only three days after my departure from Lima to Buenos Aires. It left me with mixed feelings. I felt both hopelessness and despair from the tragic loss of lives and considerable relief from the personal escape. Just opposite the hotel where I stayed ten days ago, a falling church trapped and killed over two hundred people. The pan-American highway that I was traveling on for several days was destroyed. The ocean coast where I went bird-watching and observed the local fishermen was flooded by four-meter tsunami waves. It's possible that some people I met are no longer alive... I had a really narrow escape, a mere number of hours, unlike the others that weren't so lucky.
It only took two minutes as the earth shook three hundred times reaching point eight of the Richter scale. There is no way to prevent such a catastrophe. You're just a small powerless man bowing before Madre Terra's powerful force. I believe, however, that Peru, the land of the proud Incas, will soon overcome the disaster with the help of people and countries that care about what has happened.
This year's calendar presents the picture of a beautiful country, its inhabitants and their natural and man-made treasures. More significantly though, it documents places that have been changed by the earthquake forever. So let us see the mystery of Machu Picchu, one of today's true wonders of the world. Let's walk the path of the magical man-made wonders that have fallen into ruin. In a matter of seconds, both stone and flesh crumbled and faded away there underneath the earthquake. Only with the help of others can families and entire communities affected by the disaster, at least partly, recover. If you're not indifferent to helping the suffering, be it in Peru or elsewhere, then I thank you. Don't forget though that those in need of help and support are also right here among us.
Vysoka skola financni a spravni has established a scholarship fund for handicapped students who by gaining higher education are given the chance of a better life. If you support it by your contribution you may find out that the old truth "it is much better to give than take" is still valid.

TIRÁŽ | IMPRINT

Texty | Texts: Bohuslava Šenkýřová
Editor | Editor: Pavel Čírtek
Fotografie | Photographs: Bohuslava Šenkýřová

Překlad | Translation: Jiří Tillner
Grafický návrh | Composition: Daniel Hamerník
Tisk | Print: PrintActive s. r. o.

Děkuji za spolupráci: | Thanks to:
Hana Ambrožová, Tamara Kožuská,
Jana Široká, Karel Žitňanský

© 2007, Vysoká škola finanční a správní, o. p. s.